

Дослідження проводились на колекційній ділянці кафедри овочівництва в НДП «Плодоовочевий сад» НУБіП України у 2016 р з сортом салату 'Конкорд' (голландської селекції) за такою схемою: 1 варіант – вода (контроль); 2 варіант – 0,10 % розчин; 3 варіант – 0,25 % розчин; 4 варіант – 0,50 % розчин.

Дослідження проводили в трьох повторностях за Методикою дослідної справи в овочівництві та баштанництві. Салат посівний вирощували розсадним способом. Розсаду висаджували 14 квітня. Розмір облікової ділянки становив 5 м². Під час вегетації проводили три обробки рослин мікродобривом «Аватар-1».

Під час проведення досліджень проводили фенологічні спостереження та біометричні вимірювання рослин. Салат збирали з кожної ділянки з настанням технічної стиглості. Обліковували урожай, визначали якісні показники врожаю та біохімічний склад продукції. Під час збирання врожаю вимірювали діаметр розетки листків і їхню кількість – методом підрахунку; площу листків визначали розрахунковим методом з використанням коефіцієнту 0,85.

Вплив мікродобрива «Аватар-1» на врожайність салату посівного проводили на основі біометричних вимірів рослин, обліку врожайності та якості отриманої продукції. В результаті біометричних вимірів рослин салату встановлено, що у період збирання врожаю висота листків була найбільшою у варіанті з концентрацією 0,25 % – 17,2 см, що більше контролю на 1,2 см, тоді як у варіантах з концентрацією 0,10 % та 0,50 % – 15,6 та 15,3 см відповідно. Кількість листків найбільше було підраховано у варіанті 3. Діаметр розетки листків на момент збирання врожаю коливався від 25,0 см у варіанті 1, до 26,6 см у варіанті 3. Відповідно площа листової поверхні однієї рослини найбільшою була у варіанті 3 і становила 2754,9 см².

Показники маси розетки листків безпосередньо впливають на величину товарної продукції сортів салату посівного. Потрібно відмітити, що у всіх варіантах середня маса розетки листків мала високі показники. Середнє значення маси розетки листків найбільшим було у варіанті з концентрацією мікродобрива – 0,25 % і становило 290,8 г.

УДК 633.162:631.53.04

Куфель А. В.

Подільський державний аграрно-технічний університет, вул. Шевченка, 13, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька обл., e-mail: alinakufel20@gmail.com

ЗАЛЕЖНІСТЬ ТРИВАЛОСТІ ФАЗИ КУЩІННЯ РОСЛИН ЯЧМЕНЮ ВІД ВПЛИВУ СТРОКІВ СІВБИ

На основі оцінки строків настання фенофаз розвитку ми маємо можливість проводити біологічний контроль за ростом і розвитком рослин. Фаза кущіння рослин заслуговує особливої уваги та детального розгляду. Відомо, що саме в цей період закладаються пагони кущіння рослин, від кількості яких залежить густина продуктивного стеблостою і створюються біологічні передумови реалізації елементів продуктивності колоса, зокрема

кількості зерен. Тому важливо щоб період кушіння був як можна тривалішим. Залежить тривалість кушіння як від факторів технології, так і від факторів вегетації, зокрема сонячного світла та температурного режиму. Шляхом вибору і дотримання строків сівби можна регулювати період настання фази кушіння та ніяк не її закінчення, тобто настання фази виходу в трубку. Так як ячмінь ярий належить до рослин довгого дня, перехід до генеративного періоду розвитку відбувається лише за достатньої для цього тривалості світлового періоду протягом доби. Тому є необхідність забезпечити умови для якомога швидшого переходу рослин до фази трьох розвинутих листків.

Дослідження проводилися в польових умовах навчально-виробничого центру «Поділля» Подільського державного аграрно-технічного університету впродовж 2014–2016 рр. Сівбу проводили в такі строки сівби – 15.03; 25.03; 05.04; 15.04; 25.04 з нормою висіву насіння 300 шт./м². Об'єктом досліджень були рослини ячменю ярого сортів 'Себастьян' та 'Експлоер'. Результати наших досліджень доводять, що початок фази кушіння значною мірою залежить від строків сівби. Проведення сівби 15.03 забезпечувало настання фази кушіння за тривалості світлового періоду доби, в межах від 13 год. 27 хв. до 13 год. 39 хв. Тривала фаза кушіння при цьому складає 27–32 доби, залежно від умов температурного режиму, який дещо відрізнявся по роках. За сівби через 10 діб (25.03) фаза трьох розвинутих листків наставала на 9, 10 діб пізніше порівняно спостережень за розвитком рослин попереднього строку сівби. При цьому тривалість світлового періоду доби була 14 год. 04 хв. – 14 год. 11 хв. Що фактично відповідає терміну зміщення строків сівби. За таких умов тривалість фази кушіння була в межах 20–25 діб залежно від умов року. Різниця по датах настання фази кушіння між другим та третім строками сівби складала 7 діб, а розпочиналась вона у рослин строку сівби 05.04 за тривалості освітлення протягом доби 14 год. 33 хв. та продовжувалася 15–20 діб. На 4, 5 діб пізніше вступали у фазу кушіння рослини строку сівби 15.04, за тривалості світлового періоду доби 14 год. 50 хв. Період від початку кушіння до виходу в трубку становив 12–17 діб. Останніми розпочинали кушитись рослини строку сівби 25.04, кількість світлових годин на перший день настання фази кушіння становила 14 год. 56 хв. – 15 год. 03 хв. Відповідно тривалість фази кушіння за цього строку сівби була найкоротшою – 10–15 діб.

Отже, початок кушіння рослин ячменю ярого сильно відрізнявся по строках сівби, що і вплинуло на тривалість фази кушіння. Так, за першого строку сівби вона була найдовшою і скорочувалась з кожним наступним строком сівби. Різниця по строках сівби у даті настання фази виходу в трубку була незначною, адже тут відіграє роль тривалість світлового періоду доби та температури. Різниці в датах настання фаз кушіння та виходу в трубку, а отже і у тривалості фази кушіння, між рослинами досліджуваних сортів не встановлено.